

Кәсіптік стандарт: «Іргелес аумақтарға қызмет көрсету»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: Кәсіптік стандартты бағалау, сертификаттау, сертификаттау және біліктілікті растау, кадрларды даярлау және қайта даярлау үшін негіз ретінде әзірленеді және пайдаланушылардың кең ауқымында пайдалануға арналған.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Салалық біліктілік шеңбері (СБШ) – салада танылатын сараланған біліктілік деңгейлерінің негіздемелік құрылымы болып табылатын ұлттық біліктілік жүйесінің құрамдас бөлігі (кіші жүйесі)

2) Кәсіптік стандарт – кәсіптік қызметтің нақты саласында біліктілік пен құзыреттілік деңгейіне, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

3) Жоба – жеке және заңды тұлғалардың сәулет, қала құрылысы және құрылыс құжаттамасы (сызбалар, графикалық және мәтіндік материалдар, инженерлік және сметалық есептер), оның ішінде құрылыстың техникалық-экономикалық негіздемесі және (немесе) ойдың мәні мен мүмкіндігін ашатын жобалау-сметалық құжаттама нысанында ұсынылған адамның өмір сүруі мен тіршілік етуінің қажетті жағдайларын қамтамасыз ету жөніндегі идеясы оның практикалық іске асырылуы;

4) Санитарлық-қорғау аймағы – елді мекендегі арнайы мақсаттағы аймақтарды, сондай-ақ өнеркәсіптік кәсіпорындарды және басқа да өндірістік, коммуналдық және қойма объектілерін оларға қолайсыз факторлардың әсерін әлсірету мақсатында жақын маңдағы қоныстану аумақтарынан, тұрғын үй-азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстардан бөлетін аумақ;

5) Ғимарат – адамдардың тұруы немесе болуы, өндірістік процестерді орындау, сондай-ақ материалдық құндылықтарды орналастыру және сақтау үшін пайдаланылатын функционалдық мақсатына қарай міндетті жерүсті тұйық көлемді құрайтын тірек және қоршау конструкцияларынан тұратын жасанды құрылым

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) ОКБ – орта кәсіптік білім

2) ҚР МЖМБС – Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары

3) ККБ – қосымша кәсіби бағдарламалар

4) БТБА – жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы

5) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

6) ЭҚЖЖ – Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

7) ХҚҚО – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Іргелес аумақтарға қызмет көрсету

5. Кәсіптік стандарттың коды: N81210025

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

N Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет

81 Ғимараттарға қызмет көрсету және аумақтарды абаттандыру бойынша қызмет

81.2 Тазалау жөніндегі қызмет

81.21 Ғимараттарды жалпы тазалау

81.21.0 Ғимараттарды жалпы тазалау

N Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет

81 Ғимараттарға қызмет көрсету және аумақтарды абаттандыру бойынша қызмет

81.2 Тазалау жөніндегі қызмет

81.29 Жинастыру бойынша өзге де қызмет

81.29.0 Жинастыру бойынша өзге де қызмет

N Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет

81 Ғимараттарға қызмет көрсету және аумақтарды абаттандыру бойынша қызмет

81.1 Объектілерге кешенді қызмет көрсету

81.10 Объектілерге кешенді қызмет көрсету

81.10.0 Объектілерге кешенді қызмет көрсету

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт:" іргелес аумақтарға қызмет көрсету " мыналарды қамтиды: әлеуметтік инфрақұрылым объектілерінің іргелес аумақтарына қызмет көрсетуді қамтамасыз ету

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Тазалаушы - 2 СБШ-нің деңгейі

- 2) Бағбан - 3 СБШ-нің деңгейі
3) Ландшафт дизайнері - 6 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Тазалаушы»:			
Топтың коды:	9116-0		
Қызмет атауының коды:	9116-0-001		
Кәсіптің атауы:	Тазалаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	1-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (1-шығарылым) бекіту туралы" 2023 жылғы 1 қыркүйектегі № 364 Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 7 қыркүйекте № 33389 болып тіркелді. Бағбан 1-2 Санаттар.		
	1-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (1-шығарылым) бекіту туралы" 2023 жылғы 1 қыркүйектегі № 364 Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 7 қыркүйекте № 33389 болып тіркелді. Тазалағыш 1-2 разрядтар.		
	1-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (1-шығарылым) бекіту туралы" 2023 жылғы 1 қыркүйектегі № 364 Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 7 қыркүйекте № 33389 болып тіркелді. Аумақтарды тазалаушы 1-2 разрядтар.		
	64-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (64-шығарылым) бекіту туралы" 2012 жылғы 1 қарашадағы № 422-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылы 23 қарашада № 8098 тіркелді. Бағбаншы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	9116-0-014 - Тұрғын үй орамының жинап тазалаушысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Азаматтардың көппәтерлі үйде тұруына қолайлы және қолайлы жағдай жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұрғын үйдің үй маңындағы аумағын жинау 2. Тұрғын үйдің ортақ мүлкін жинау 3. Аумақтарға қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тұрғын үйдің үй маңындағы аумағын жинау			

<p>Дағды 1: Тұрғын үйдің техникалық үй-жайларындағы ілеспе жұмыстар</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұрғын үйдің техникалық үй-жайларында алдағы ілеспе жұмыстардың көлемі мен түрлерін анықтау. 2. Пайдаланылған тауарлық-материалдық құндылықтардың номенклатурасын және шығын материалдарының санын анықтаңыз. 3. Фимараттың қоршау құрылымдарын қардан, мұздан және мұздан тазарту әдістерін қолдану. 4. Орындалатын жұмыстардың кезеңділігі мен сапа деңгейін айқындайтын техникалық құжаттаманың талаптарын сақтау. 5. Орындалған жұмыстардың сапасын бағалау. 6. Үйшілік құбырлардың (жылумен жабдықтау, сумен жабдықтау, кәріз) зақымдану орындарын анықтау. 7. Кәсіби қызмет саласында еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптарын сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фимараттың қоршау конструкцияларының элементтерін қардан, мұздан және мұздан тазарту ережесі. 2. Тұрғын үйдің техникалық үй-жайларын санитарлық ұстауға қойылатын талаптар. 3. Үй маңындағы аумақты жарықтандыруға қойылатын талаптар. 4. Көктайғаққа қарсы жабындарды қолдану ережелері. 5. Жұмыстарды жүргізуге арналған жабдықтардың, механикаландыру құралдарының, жеке қорғаныстың және шығын материалдарының стандартты жиынтығы. 6. Жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт, экологиялық және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптары. 7. Авариялық-диспетчерлік қызметтің мекенжайлары мен телефон нөмірлері. 8. Ішкі еңбек тәртібі ережелері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Қыс жағдайында үй маңындағы аумақтың қатты жабындарын жинау жұмыстары</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қысқы жағдайларда үй маңындағы аумақтың қатты жабындарына қызмет көрсету бойынша алдағы жұмыстардың көлемі мен түрлерін айқындау. 2. Жинау жабдықтарын, мүкәммалды және шағын механикаландыру құралдарын қысқы жағдайларда жұмысқа дайындау. 3. Кәріз, өрт және газ құдықтарының қақпақтарының орналасу орнын анықтау. 4. Орындалатын жұмыстардың кезеңділігі мен сапа деңгейін айқындайтын техникалық құжаттаманың талаптарын сақтау. 5. Тротуарларды, аулаішілік кіреберістердің жиектерін, соқыр жерлерді, шаруашылық және контейнерлік алаңдарды, қар мен мұздан тұрақтарды жинау тәсілдерін пайдалану. 6. Қысқы жағдайларда үй маңындағы аумақтың қатты жабындарына қызмет көрсету кезінде жұмыстарда Шағын механикаландыру құралдарын қолдану. 7. Орындалған жұмыстардың сапасын бағалау. 8. Кәсіптік қызмет саласындағы еңбекті қорғау, өрт, экологиялық және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарын сақтау.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қыс мезгілінде үй маңындағы аумақтың қатты жабындарына қызмет көрсету нормалары мен ережелері. 2. Бекітілген үй маңындағы аумақты жинау жоспары мен шекаралары. 3. Қыс жағдайында үй маңындағы аумақтың санитарлық жағдайына қойылатын талаптар. 4. Көктайғаққа қарсы жабындарды қолдану ережелері. 5. Қыс мезгілінде үй маңындағы аумақты жинау жұмыстарын жүргізу технологиясы. 6. Роликті құю технологиясы. 7. Жұмыстарды жүргізуге арналған жабдықтардың, механикаландыру құралдарының, жеке қорғаныстың және шығын материалдарының стандартты жиынтығы. 8. Жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт, экологиялық және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптары. 9. Ішкі еңбек тәртібі ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Дағды 3: Жазғы жағдайда үй маңындағы аумақтың қатты жабындарын жинау жұмыстары</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жазғы жағдайда үй маңындағы аумақтың қатты жабындарына қызмет көрсету бойынша алдағы жұмыстардың көлемі мен түрлерін айқындау. 2. Жазғы жағдайда жұмыс істеуге жинау жабдықтарын, мүкәмналды және шағын механикаландыру құралдарын дайындау. 3. Жаңбыр қабылдайтын науалар мен құдықтардың жұмысын анықтаңыз. 4. Орындалатын жұмыстардың кезеңділігі мен сапа деңгейін айқындайтын техникалық құжаттаманың талаптарын сақтау. 5. Тротуарларды, аулаішілік кіреберістердің жиектерін, соқыр жерлерді, шаруашылық және контейнерлік алаңдарды, шаңнан, ұсақ тұрмыстық қоқыстардан және жапырақтардан тұрақтарды жинау тәсілдерін пайдалану. 6. Жазғы жағдайда үй маңындағы аумақтың қатты жабындарына қызмет көрсету кезінде жұмыстарда Шағын механикаландыру құралдарын қолдану.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бекітілген үй маңындағы аумақты жинау жоспары мен шекаралары. 2. Жазғы жағдайда үй маңындағы аумақтың санитарлық жағдайына қойылатын талаптар. 3. Нөсер көрізінің жұмыс принципі. 4. Жазғы жағдайда үй маңындағы аумақты жинау жұмыстарын жүргізу технологиясы. 5. Жұмыстарды жүргізуге арналған жабдықтардың, механикаландыру құралдарының, жеке қорғаныстың және шығын материалдарының стандартты жиынтығы. 6. Жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	<p>Дағды 4: Үй маңындағы аумақты сыртқы абаттандыру элементтеріне қызмет көрсету жөніндегі жұмыстар</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үй маңындағы аумақты сыртқы абаттандыру элементтеріне қызмет көрсету бойынша алдағы жұмыстардың көлемі мен түрлерін айқындау. 2. Тротуарларды, гүлзарларды, көгалдарды және жасыл желектерді суару уақыты мен қарқындылығын анықтаңыз. 3. Үй маңындағы аумақты сыртқы абаттандыру элементтеріне қызмет көрсету кезінде жұмыстарда Шағын механикаландыру құралдарын қолдану. 4. Үй маңындағы аумақта орнатылған урналарды жуу және дезинфекциялау үшін жуғыш құрамдарды таңдау. 5. Орындалатын жұмыстардың кезеңділігі мен сапа деңгейін айқындайтын техникалық құжаттаманың талаптарын сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үй маңындағы аумақты сыртқы абаттандыру элементтеріне қызмет көрсету нормалары мен ережелері. 2. Бекітілген үй маңындағы аумақты жинау жоспары мен шекаралары. 3. Үй маңындағы аумақтың санитарлық жағдайына қойылатын талаптар. 4. Үй маңындағы аумақты сыртқы абаттандыру элементтеріне қызмет көрсету нормалары мен ережелері. 5. Бекітілген үй маңындағы аумақты жинау жоспары мен шекаралары. 6. Үй маңындағы аумақтың санитарлық жағдайына қойылатын талаптар. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Тұрғын үйдің ортақ мүлкін жинау</p>	<p>Дағды 1: Қоқыс құбырына қызмет көрсету бойынша жұмыстар</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қоқыс құбырын қоқыстан босату жөніндегі жұмыстарды жүргізу мерзімдерін оны толтыру уақытымен, тиісті нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарымен және қоқыс контейнерлерін босату кестесімен синхрондау. 2. Қоқыс құбырының элементтерін (шибер, тазалау құрылғысы) және ауыстырылатын қоқыс жинағыштарды пайдалану. 3. Қоқыс құбырын қоқыстан босатыңыз. 4. Бітелулерді жою және қоқыс құбырының бөшкесін тазалау. 5. Қоқыс құбырының элементтерін және ауыстырылатын қоқыс жинағыштарды дезинфекциялық ерітінділермен өңдеу. 6. Жұмыс жүргізу кезінде еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, экологиялық және өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қоқыс шығару құрылғысы және оның элементтерінің жұмыс принципі. 2. Қоқыс құбырын пайдалану нормалары мен ережелері. 3. Қоқыс құбырына қызмет көрсету бойынша жұмыстарды орындаудың негізгі тәсілдері мен әдістері. 4. Қоқыстың қоқыс жәшігінде ұзақ уақыт болуының салдары. 5. Жуғыш заттардың қасиеттері және оларды пайдалану ережелері. 6. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 7. Жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптары.

Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Тұрғын үйдің тік беттерін және жалпы пайдалану орындарын жайластыру элементтерін жинау бойынша жұмыстар	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұрғын үйдің тік беттерін жинау бойынша алдағы жұмыстардың көлемі мен түрлерін анықтау. 2. Пайдаланылған тауарлық-материалдық құндылықтардың номенклатурасын және шығын материалдарының санын анықтаңыз. 3. Орындалатын жұмыстардың кезеңділігі мен сапа деңгейін айқындайтын техникалық құжаттаманың талаптарын сақтау. 4. Қабырғалар мен терезелердің бетіндегі жергілікті кірді кетіру үшін ерітінділерді қолданыңыз. 5. Орындалған жұмыстардың сапасын бағалау. 6. Кәсіби қызмет саласында еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптарын сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұрғын үйде жалпы пайдалану орындарын ұстау нормалары мен ережелері. 2. Тұрғын үйдің жалпы пайдаланылатын жерлерінің тік беттерін жинау бойынша жұмыстарды орындаудың негізгі тәсілдері мен әдістері. 3. Жұмыс өндірісіндегі тауарлық-материалдық құндылықтардың, жеке қорғаныс құралдарының және шығын материалдарының стандартты жиынтығы. 4. Қабырғалар мен терезелердің бетіндегі жергілікті ластаушы заттарды кетіру үшін қолданылатын ерітінділердің қасиеттері. 5. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 3: Тұрғын үйдің жалпыға ортақ пайдаланылатын орындарының көлденең беттерін жинау жөніндегі жұмыстар	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұрғын үйдің көлденең беттерін жинау бойынша алдағы жұмыстардың көлемі мен түрлерін анықтау. 2. Пайдаланылған тауарлық-материалдық құндылықтардың номенклатурасын және шығын материалдарының санын анықтаңыз. 3. Орындалатын жұмыстардың кезеңділігі мен сапа деңгейін айқындайтын техникалық құжаттаманың талаптарын сақтау. 4. Орындалған жұмыстардың сапасын бағалау. 5. Кәсіби қызмет саласында еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптарын сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұрғын үйде жалпы пайдалану орындарын ұстау нормалары мен ережелері. 2. Тұрғын үйдің жалпыға ортақ пайдаланылатын жерлерінің көлденең беттерін жинау бойынша жұмыстарды орындаудың негізгі әдістері мен әдістері. 3. Жұмыс өндірісіндегі тауарлық-материалдық құндылықтардың, жеке қорғаныс құралдарының және шығын материалдарының стандартты жиынтығы. 4. Жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптары. 5. Ішкі еңбек тәртібі ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Аумақтарға қызмет көрсету	

	Дағды 1: Ағынды суларды тазарту, полигондар мен қар еріткіштерді орнату және пайдалану бойынша санитарлық ережелерді қамтамасыз ету	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Тазалау және қатты жауын-шашын шұңқырлар мен кәріз құдықтарын қолмен шөмішпен. 2. Ағызу станциясында (пунктте) ағызуды бақылай отырып, ассенизациялық машиналар мен вагондарды қабылдауды жүргізу. 3. Қар төгілген жерді көрсете отырып, қар үйіндісінде және қар еріткіште қар жауатын машиналарды қабылдауды жүргізу. 4. Кәріз құдықтары мен шұңқырлардың қақпақтарын ашу және жабу. 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Су төгетін станцияның (пункттің) үй-жайларын, қоқыс үй-жайларын дезинфекциялау. 2. Шұңқырлар мен полигондарды дезинфекциялау тәртібі. 3. Қатты қалдықтарды залалсыздандыру әдістері. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Өртүрлі мақсаттағы аумақтарды көшенді абаттандыруды қамтамасыз ету	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Шөп қоспаларын таңдап, жасаңыз. 2. Тұқымдарды өсімдік қоспасымен толтыру кезінде төсеу. 3. Сурет бойынша сәндік өсімдіктерді отырғызу техникасын меңгеру. 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаштардың, бұталардың және шөптесін өсімдіктердің ассортименті, өсімдіктердің тіршілік процестері, олардың қоршаған орта жағдайларына тәуелділігі. 2. Шығын материалдарын, құрал-саймандарды, жабдықтарды пайдаланудың, жеке қорғану құралдарын қолданудың мақсаты мен тәртібі. 3. Аумақтарды абаттандыру және көгалдандыру жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптары. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Кәсіпкерлік Ресурстарды жұмылдыру мүмкіндігі Сендіру қабілеті Позитивті мінез-құлық қоймасы		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Бағбан	
10. Кәсіптің карточкасы «Бағбан»:			
Топтың коды:	6113-2		
Қызмет атауының коды:	6113-2-002		
Кәсіптің атауы:	Бағбан		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	1-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (1-шығарылым) бекіту туралы" 2023 жылғы 1 қыркүйектегі № 364 Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 7 қыркүйекте № 33389 болып тіркелді. Бағбан 1-2 Санаттар,		

	64-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (64-шығарылым) бекіту туралы" 2012 жылғы 1 қарашадағы № 422-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылы 23 қарашада № 8098 тіркелді. Бағбаншы		
	1-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (1-шығарылым) бекіту туралы" 2023 жылғы 1 қыркүйектегі № 364 Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 7 қыркүйекте № 33389 болып тіркелді. Тазалағыш 1-2 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	6113-2-003 - Бағбан		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сәндік өсімдіктерді өсіру, көбейту және отырғызу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көгалдандыруда сәндік гүлді, ағашты-бұталы өсімдіктерді өсіру, күту және пайдалану	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Көгалдандыруда сәндік гүлді, ағашты-бұталы өсімдіктерді өсіру, күту және пайдалану	Дағды 1: Гүлді өсімдіктерді өсіру үшін топырақ пен тұқым материалын дайындау	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Топырақ талдауының нәтижелерін бағалау. 2. Топырақ құрылымын анықтау әдістерін қолданыңыз. 3. Топырақты тотықсыздандыру немесе сілтілеу әдістерін қолданыңыз. 4. Жеке қорғаныс құралдарын қолданыңыз. 5. Сәндік өсімдіктердің тұқымын жинау және кептіру техникасын меңгеру. 6. Тұқымдарды бастыру және тазарту әдістерін меңгеру. 7. Салалық анықтамалықтар мен дерекқорларды пайдаланыңыз. 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Топырақтың құрамы мен қасиеттері. 2. Топырақтың құрамы мен құрылымын жақсарту жолдары. 3. Тыңайтқыштардың түрлері мен сипаттамалары. 4. Компост алу технологиясы. 5. Ауыл шаруашылығы жұмыстарын орындау кезіндегі еңбекті қорғау талаптары. 6. Қазақстан Республикасының аумағында қолдануға рұқсат етілген пестицидтер мен агрохимикаттардың тізбесі. 7. Гүлді сәндік өсімдіктердің түрлері. 8. Тұқымдар мен жемістердің пісетін түрлері мен белгілері. 9. Тұқымдарды арнайы өңдеу технологиялары. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

<p>Дағды 2: Сәндік гүлді, ағашты-бұталы өсімдіктерді өсіру және күту</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гүл өсімдіктерінің тұқымдарын дайындау, баданалары мен құрттарын сұрыптау әдістерін меңгеру. 2. Сәндік өсімдіктерді жинау және кесу әдістерін меңгеру. 3. Баданалы өсімдіктерді мәжбүрлеу техникасын меңгеру. 4. Көшеттерді қабаттастыру, ағаш-бұта өсімдіктерінің шламын өсіру әдістерін меңгеру. 5. Жасыл шламды, отырғызуды жоспарлау. 6. Жас ағаштар мен бұталардың тәжін кесу және қалыптастыру әдістерін меңгеру. 7. Салалық анықтамалықтар мен дерекқорларды пайдаланыңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Егін егу, көшет отырғызу кестесі. 2. Сәндік өсімдіктердің вегетативті және генеративті көбею әдістері. 3. Тұқымдарды стратификациялау әдістері, мерзімдері. 4. Сәндік өсімдіктердің вегетативті көбею технологиялары. 5. Ағаш, ағаш-бұта өсімдіктерінің тұқымдарын себу түрлері, әдістері мен схемалары. 6. Шламды дайындау технологиясы мен мерзімі. 7. Өсімдіктерді ұрықтандыру және азықтандыру технологиялары. 8. Мульчаның түрлері мен қасиеттері. 9. Жас ағаштар мен бұталардың тәждерін кесу және қалыптастыру технологиялары. 10. Қазақстан Республикасының аумағында қолдануға рұқсат етілген пестицидтер мен агрохимикаттардың тізбесі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 3: Сәндік гүлді, ағаш-бұта өсімдіктерін қолайсыз метеорологиялық жағдайлардан, зиянкестер мен аурулардан қорғау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарапайым метеорологиялық аспаптар мен радиациялық бақылау аспаптарын пайдалану. 2. Өсімдіктердің зақымдалған, өлі бөліктерін анықтаңыз. 3. Жеке қорғаныс құралдарын қолданыңыз. 4. Салалық анықтамалықтар мен дерекқорларды пайдаланыңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сәндік өсімдіктерді қолайсыз және қауіпті метеорологиялық құбылыстардан қорғау әдістері. 2. Өсімдік аурулары мен зиянкестерінің алдын алу және бақылау технологиялары. 3. Зиянды, өрт және жарылыс қаупі бар химиялық заттармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері. 4. Қазақстан Республикасының аумағында қолдануға рұқсат етілген пестицидтер мен агрохимикаттардың тізбесі. 5. Ауыл шаруашылығы жұмыстарын орындау кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 4: Көгалдарды, гүлзарларды орнату және қалыптастыру, сәндік ағаш-бұта өсімдіктерін отырғызу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шөп қоспаларын таңдап, жасаңыз. 2. Тұқымдарды өсімдік қоспасымен толтыру кезінде төсеу. 3. Сурет бойынша сәндік өсімдіктерді отырғызу техникасын меңгеру.

		Білімдер:	
		1. Көгал құрылғысының технологиясы. 2. Көгал шөптерінің түрлері, шөп қоспаларының нұсқалары. 3. Сәндік өсімдіктердің маусымдық, морфологиялық сипаттамалары. 4. Сәндік өсімдіктерден күрделі композициялар жасау технологиялары. 5. Тұқым себу нормалары, сәндік өсімдіктерді отырғызу тығыздығы. 6. Сәндік өсімдіктердің сыртқы белгілері. 7. Ағаштардың, бұталардың түрлері, олардың қасиеттері мен ерекшеліктері. 8. Ауыл шаруашылығы жұмыстарын орындау кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Командада жұмыс істей білу Дәлдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Ландшафт дизайнері	
	2	Тазалаушы	
11. Кәсіптің карточкасы «Ландшафт дизайнері»:			
Топтың коды:	3432-2		
Қызмет атауының коды:	3432-2-001		
Кәсіптің атауы:	Ландшафт дизайнері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығымен бекітілген Суретші (дизайнер),		
	ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығымен бекітілген Дизайнер (дизайнер)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2162-0-004 - Ландшафтық сәулетші 2162-0-005 - Ландшафттанушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Олардың антропогендік және табиғи компоненттерінің функционалды эстетикалық мағыналы бірлігіне негізделген елді мекен мен аумақтың ортасын ландшафттық қалыптастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жобалау алдындағы және іздестіру жұмыстарын орындау, жаңа, қайта жаңартылатын және қалпына келтірілетін Ландшафттық сәулет объектілерінің жобаларында жекелеген элементтердің жобасын әзірлеу 2. Жобалық құжаттаманы әзірлеу, ландшафтық сәулет объектілерін салу және күтіп ұстау, оларды қайта құру және қалпына келтіру жөніндегі жұмыстар кешенін орындау	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жобалау алдындағы және іздестіру жұмыстарын орындау, жаңа, қайта жаңартылатын және қалпына келтірілетін Ландшафттық сәулет объектілерінің жобаларында жекелеген элементтердің жобасын әзірлеу	Дағды 1: Жобалау үшін бастапқы деректерді жинау, дайындау, өңдеу және құжаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпараттың сипатын, оның көздерінің құрамын және оны алу шарттарын анықтау үшін Ландшафттық сәулет саласындағы кәсіби мазмұндағы ақпаратты талдаңыз. 2. Ландшафттық сәулет саласындағы кәсіби қызметте автоматтандырылған жобалау жүйелерінің заманауи құралдарын және ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану. 3. Жобалау тапсырмаларын әзірлеу үшін қажетті мәліметтерді алу үшін жобалық, нормативтік құқықтық, нормативтік-техникалық және ғылыми-зерттеу құжаттамасын пайдалану. 4. Ландшафттық сәулет объектісі бойынша жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу үшін қажетті ақпарат пен бастапқы деректерді алу көздері мен шарттарының құрамын анықтау үшін келіссөздер жүргізу. 5. Ландшафттық-сәулеттік тұжырымдаманы әзірлеу үшін қажетті деректерді жинау, өңдеу және талдау жұмыстарының нәтижелерін графикалық түрде рәсімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби маңызды ақпаратты іздеудің, өңдеудің, сақтаудың және пайдаланудың заманауи технологиялары. 2. Нормативтік, әдістемелік, анықтамалық және рефераттық дереккөздерді қоса алғанда, ландшафттық және сәулет-құрылыс жобалауында ақпарат алудың негізгі көздері. 3. Экологиялық, әлеуметтік, эстетикалық, функционалдық-технологиялық, Тарихи, эргономикалық және экономикалық талаптарды қоса алғанда, Ландшафттық сәулет объектілерінің әртүрлі түрлеріне қойылатын талаптардың негізгі түрлері. 4. Ландшафттық сәулет объектісінің объективті жағдайлары туралы деректерді жинау мен өңдеудің негізгі құралдары мен әдістері. 5. Бақылау, сауалнама, сұхбат және сауалнаманы қоса алғанда, ландшафттық дизайн аймағының әлеуметтік-мәдени, тарихи жағдайлары туралы деректерді жинау және өңдеу әдістері. 6. Графикалық, макеттік, компьютерлік және бейне модельдеуді, вербалды қоса алғанда, ландшафттық-архитектуралық дизайнды білдірудің негізгі әдістері мен әдістері. 7. Объектіні фотофиксациялауды, геодезиялық түсіруді, қолданыстағы табиғи компоненттерді анықтауды және екпелерді, ландшафттық сәулет объектісінің климаттық, геологиялық сипаттамаларын түгендеуді жүргізу технологиясы. 8. Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау, сәулет, қала құрылысы, жерге орналастыру, мемлекеттік кадастрлық есепке алу саласындағы және білімнің аралас салаларындағы, оның ішінде абаттандыру және көгалдандыру объектілерін жобалау саласындағы заңнамасының талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

<p>Дағды 2: Аумақты ландшафттық талдау бойынша жұмыстардың жекелеген түрлерін дайындау және орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ландшафттық сәулет, табиғатты пайдалану, қала құрылысы және онымен байланысты білім салалары саласындағы кәсіби мазмұндағы ақпаратты талдау әдістемелерін қолдану, мәліметтерді әртүрлі түрлер мен нысандарда жинақтау және жүйелеу. 2. Ландшафттық дизайн саласындағы қызметті автоматтандырудың заманауи құралдарын қолдана отырып, табиғи және геологиялық деректерді талдау. 3. Ландшафттық жобалау саласындағы қызметті автоматтандырудың заманауи құралдарын қолдана отырып, Ландшафттық сәулет объектісі ауданының әлеуметтік, тарихи-мәдени, сәулет және қала құрылысы жағдайлары туралы деректерді талдау. 4. Ландшафттық сәулет объектісінің аумағындағы жер-құқықтық аспектілері және жылжымайтын мүлік объектілері туралы деректерді өңдеу және талдау үшін жер кадастры саласындағы қызметті автоматтандырудың заманауи құралдарын қолдану. 5. Библиографиялық, мұрағаттық және иконографиялық көздермен жұмыс істеу құралдары мен әдістерін қолдану. 6. Ландшафттық дизайн мен компьютерлік модельдеуді автоматтандыру құралдарын пайдаланыңыз. 7. Жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу үшін қажетті деректерді ландшафттық талдау бойынша жұмыстардың нәтижелерін ресімдеу.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аумақтарды ландшафттық талдау әдістемесі. 2. Аумақтардың өңірлік және жергілікті климаттық, топографиялық, экологиялық, инженерлік-геологиялық, гидрологиялық жағдайлары. 3. Ландшафттық сәулет объектісі ауданының аймақтық және жергілікті табиғи, әлеуметтік, тарихи-мәдени, сәулет және қала құрылысы контекстері. 4. Бақылау, сауалнама, сұхбат және сауалнаманы қоса алғанда, ландшафттық құрылыс аймағының әлеуметтік-мәдени жағдайлары туралы деректерді талдау әдістемесі. 5. Ландшафттық құрылыс объектісін жобалау кезінде қосымша деректерді жинау үшін қажетті библиографиялық, мұрағаттық және иконографиялық көздермен жұмыс істеу құралдары мен әдістері. 6. Қазақстан Республикасындағы жер пайдаланудың құқықтық аспектілері және Қазақстан Республикасы Жер заңнамасының нормативтік құқықтық актілері. 7. Қазақстан Республикасының табиғат қорғау заңнамасы және санитарлық-қорғау аймақтары. 8. Жер асты және жер үсті коммуникацияларының типологиясы. 9. Автоматтандырылған ақпараттық жүйелерді қоса алғанда, ландшафттық жобалау, сәулет және қала құрылысы саласындағы қызметті автоматтандырудың заманауи құралдары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>

<p>Дағды 3: Жалпы жобалық құжаттама құрамында Ландшафттық сәулет объектілері жобасының жекелеген элементтері мен фрагменттерін әзірлеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы жобалық құжаттама құрамында ландшафтық сәулет объектілері жобасының жекелеген элементтері мен фрагменттерін әзірлеу кезінде жобалық міндеттердің мазмұнына талдау жасау. 2. Ландшафттық сәулет объектісінің жеке элементтері мен фрагменттерін дамытудың оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдауды жүзеге асыру. 3. Ландшафттық сәулет объектісінің жекелеген элементтері мен фрагменттерін жобалау бойынша жұмыстардың көлемі мен мерзімдерін анықтау. 4. Архитектуралық тұжырымдамалық жоба және дизайн тапсырмасында белгіленген функционалдық-технологиялық, эргономикалық және эстетикалық талаптар контекстінде фрагменттердің ландшафттық шешімдерін таңдауды жүзеге асыру және негіздеу. 5. Жобалық-сметалық құжаттаманың басқа бөлімдері бойынша шешімдермен келісу кезінде Ландшафттық сәулет объектісінің әзірленетін жекелеген элементтері мен фрагменттерін өзгертуге рұқсат етілген нұсқаларын анықтау. 6. Ландшафттық сәулет объектісінің жекелеген элементтері мен фрагменттерінің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу. 7. Ландшафттық сәулет объектісінің аумағы және онда орналасқан абаттандыру элементтері туралы жағдайды бағалау және түгендеу деректерін жинау. 8. Графикалық дизайн және жұмыс нәтижелерін ұсыну үшін ландшафттық дизайн мен компьютерлік модельдеуді автоматтандыру құралдарын пайдаланыңыз.
--	---

Білімдер:

1. Ландшафттық сәулет нысандарының әртүрлі түрлеріне қойылатын әлеуметтік, функционалдық-технологиялық, экологиялық, эргономикалық, эстетикалық және экономикалық талаптар.
2. Ландшафтты жобалаудың негізгі құралдары мен әдістемесі.
3. Ландшафттық сәулет объектілерінде авторлық дизайнды жүзеге асырудың шығармашылық әдістері.
4. Ландшафттық сәулет объектілерін жобалаудағы архитектуралық композицияның негіздері және визуалды қабылдау заңдылықтары.
5. Ландшафттық сәулет объектілерінің конструктивті шешімдері, ландшафттық және бау-бақша құрылысын жүргізу технологиясы.
6. Ландшафттық сәулет және бақша-саябақ құрылысы объектілерін салу кезінде қолданылатын Құрылыс материалдары мен технологиялары, бұйымдары мен конструкциялары, олардың техникалық, технологиялық, эстетикалық және пайдалану сипаттамалары.
7. Ландшафттық сәулет және бақша-саябақ құрылысы объектілерін іске асыру кезінде қолданылатын жоспарлау, монтаждау және отырғызу жұмыстарының негізгі технологиялары.
8. Дендрология, ботаника, Ландшафттық сәулет нысандарын күтіп ұстау және техникалық қызмет көрсету технологиясының негіздері.
9. Ландшафттық сәулет объектілерін салуға арналған аумақтардың Топырақтану және гидрогеология негіздері.
10. Графикалық, макеттік, компьютерлік, вербалды, бейнелерді қоса алғанда, ландшафттық-сәулеттік дизайнды білдіру тәсілдері ретінде бейнелеудің, визуализациялаудың, модельдеудің және автоматтандырылған жобалаудың негізгі әдістері.
11. Ландшафттық сәулет және бақша-саябақ құрылысы объектілерін іске асыру кезінде жобалаудың, компьютерлік модельдеудің, сызбалар мен модельдер жасаудың негізгі бағдарламалық кешендері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

<p>Дағды 4: Жобалау-сметалық құжаттаманы графикалық және мәтіндік ресімдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ландшафтық сәулет объектілерінің жобалау-сметалық құжаттамасын ресімдеу бойынша жұмыстарды орындау мерзімдерін анықтау және белгілеу. 2. Ландшафттық, архитектуралық-көркемдік және көлемдік-кеңістіктік шешімдердің сипаттамалары мен негіздемелерін қоса алғанда, әзірленген жобалар бойынша мәтіндік материалдар мен түсіндірме жазбаларды ресімдеу. 3. Сызбаларды, перспективалық кескіндерді, жоспарларды, кесулерді, түйіндерді, бөлшектерді, экспликацияларды қоса алғанда, әзірленген жобалар бойынша графикалық материалдарды ресімдеу. 4. Ландшафттық сәулет объектісінің аумағы және онда орналасқан абаттандыру элементтері туралы жағдайды бағалау және түгендеу деректерін жинау. 5. Ландшафттық тұжырымдамалық жобаның негізі болып табылатын функционалдық, жоспарлау, көлемдік-кеңістіктік, көркемдік, стильдік және конструктивтік шешімдердің сипаттамасы мен негіздемесін ресімдеу үшін жобалау алдындағы зерттеулер барысында алынған деректерді қолдану. 6. Ландшафттық сәулет объектілерінің кеңістігін бейнелеу мен модельдеудің оңтайлы формалары мен әдістерін таңдау және қолдану. 7. Жұмыс сызбаларының негізгі жиынтықтарын және оларға қоса берілетін құжаттарды қоса алғанда, ландшафтық сәулет объектілеріне жоба бөлімі бойынша жұмыс және атқарушылық құжаттаманы ресімдеу. 8. Ландшафтық сәулет объектілеріне жобаны бөлу бойынша жұмыс құжаттамасының жиынтықтылығы мен ресімдеу САПАСЫНЫҢ жұмыс құжаттамасы жиынтықтарының құрамына, мазмұнына және ресімделуіне нормативтік техникалық және нормативтік әдістемелік құжаттардың талаптарына сәйкестігін айқындау.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ландшафтық сәулет объектісінің құрылысына арналған жұмыс құжаттамасы жиынтықтарының құрамына, мазмұнына және ресімделуіне нормативтік техникалық және нормативтік әдістемелік құжаттар мен регламенттердің талаптары. 2. Ландшафтық сәулет объектісінің құрылысына жобалау-сметалық құжаттамаға сараптама жүргізу тәртібіне Қазақстан Республикасы заңнамасының және нормативтік құқықтық актілердің талаптары. 3. Ландшафтық сәулет объектісінің құрылысына жобалық құжаттамаға толықтырулар мен өзгерістер енгізу тәртібіне нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік техникалық және нормативтік әдістемелік құжаттардың талаптары. 4. Ландшафттық сәулет объектісін Жобалауда қолданылатын заманауи автоматтандыру құралдары және растрлық және векторлық кескіндердің компьютерлік графикалық редакторлары. 5. Ландшафттық сәулет объектісін жобалау және іске асыру процесінде қажетті кәсіби, жеке және іскерлік коммуникация әдістері мен құралдары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>

Еңбек функциясы 2:
Жобалық құжаттаманы әзірлеу, ландшафтық сәулет объектілерін салу

және күтіп ұстау, оларды қайта құру және қалпына келтіру жөніндегі жұмыстар кешенін орындау

Дағды 1:
Объектіні ландшафттық-сәулеттік жобалау және іске асыру мәселелері бойынша сараптамалық-консультациялық қызметтер көрсету үшін жобалау алдындағы деректерді дайындау

Машықтар:

1. Жобалау алдындағы іздестіру нәтижесінде алынған учаскенің климаттық және инженерлік-геологиялық жағдайларын қоса алғанда, ландшафттық құрылыс ауданының объективті жағдайлары туралы деректерді талдау.
2. Жобалау алдындағы ізденістер нәтижесінде алынған ландшафттық құрылыс ауданының табиғи, әлеуметтік-мәдени және тарихи-сәулет жағдайлары туралы деректерді талдау.
3. Тарихнамалық және мәдениеттануды қоса алғанда, жобалау алдындағы зерттеулерді, сондай-ақ ландшафттық құрылыс учаскесінің табиғи ерекшеліктерін талдауды жүргізу.
4. Жобалауға дейінгі зерттеулер нәтижесінде алынған функционалдық мақсаты бойынша жобаланғанға ұқсас ландшафттық құрылымдар мен бау-бақша ансамбльдері туралы деректерді талдау.
5. Ландшафттық жобаны кейіннен әзірлеу үшін қажетті деректерді жинау үшін библиографиялық және иконографиялық көздермен жұмыс істеу құралдары мен әдістерін пайдаланыңыз.
6. Ландшафттық-архитектуралық тұжырымдаманы әзірлеу үшін қажетті деректерді жинау, өңдеу және талдау жұмыстарының нәтижелерін рәсімдеу үшін Кәсіби компьютерлік бағдарламалық құралдарды қолданыңыз.
7. Ландшафттық-архитектуралық тұжырымдамалық жобаның негізі болып табылатын функционалдық-жоспарлау, көлемдік-кеңістіктік, көркемдік, стильдік және қажетті инженерлік шешімдердің сипаттамалары мен негіздемелерін рәсімдеу.
8. Ландшафттық құрылыс нысандарының кеңістігін модельдеу үшін оңтайлы кескін пішіндері мен әдістерін таңдау және қолдану.
9. Жобаға дейінгі зерттеулер туралы есептерді шығару үшін ландшафттық дизайн мен компьютерлік модельдеуді автоматтандыру құралдарын пайдаланыңыз.

Білімдер:

1. Жобалау алдындағы іздестіру нәтижесінде алынған учаскенің климаттық және инженерлік-геологиялық жағдайларын қоса алғанда, ландшафттық құрылыс ауданының объективті жағдайлары туралы деректерді талдау.
2. Жобалау алдындағы ізденістер нәтижесінде алынған ландшафттық құрылыс ауданының табиғи, әлеуметтік-мәдени және тарихи-сәулет жағдайлары туралы деректерді талдау.
3. Тарихнамалық және мәдениеттануды қоса алғанда, жобалау алдындағы зерттеулерді, сондай-ақ ландшафттық құрылыс учаскесінің табиғи ерекшеліктерін талдауды жүргізу.
4. Жобалауға дейінгі зерттеулер нәтижесінде алынған функционалдық мақсаты бойынша жобаланғанға ұқсас ландшафттық құрылымдар мен бау-бақша ансамбльдері туралы деректерді талдау.
5. Ландшафттық жобаны кейіннен әзірлеу үшін қажетті деректерді жинау үшін библиографиялық және иконографиялық көздермен жұмыс істеу құралдары мен әдістерін пайдаланыңыз.
6. Ландшафттық-архитектуралық тұжырымдаманы әзірлеу үшін қажетті деректерді жинау, өңдеу және талдау жұмыстарының нәтижелерін рәсімдеу үшін Кәсіби компьютерлік бағдарламалық құралдарды қолданыңыз.
7. Ландшафттық-архитектуралық тұжырымдамалық жобаның негізі болып табылатын функционалдық-жоспарлау, көлемдік-кеңістіктік, көркемдік, стильдік және қажетті инженерлік шешімдердің сипаттамалары мен негіздемелерін рәсімдеу.
8. Ландшафттық құрылыс нысандарының кеңістігін модельдеу үшін оңтайлы кескін пішіндері мен әдістерін таңдау және қолдану.
9. Жобаға дейінгі зерттеулер туралы есептерді шығару үшін ландшафттық дизайн мен компьютерлік модельдеуді автоматтандыру құралдарын пайдаланыңыз.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Дағды 2:
Аумақты ландшафттық
ұйымдастырудың
тұжырымдамалық жобасын
өзірлеуді қамтамасыз ету

Машықтар:

1. Жобалық міндеттердің мазмұнын талдаңыз, оларды шешудің әдістері мен құралдарын таңдаңыз.
2. Ландшафттық сәулет шешімін өзірлеудің оңтайлы әдістері мен құралдарын таңдаңыз.
3. Ландшафттық нысандарды жобалау жұмыстарының көлемі мен мерзімдерін анықтау.
4. Күрделі ландшафтық құрылыстар мен ірі бақ-саябақ ансамбльдерін өзірлеу үшін Қазақстан Республикасы заңнамасының, ландшафттық-сәулеттік жобалау жөніндегі нормативтік құқықтық актілердің және нормативтік техникалық құжаттаманың талаптарын қолдану.
5. Архитектуралық және көлемдік жоспарлау шешімдерін өзірлеу кезінде ландшафттық ортаны модельдеу және үйлестіру әдістерін қолданыңыз.
6. Жобалық құжаттаманың басқа бөлімдері бойынша шешімдермен келісу кезінде өзірленетін ландшафттық шешімдерді өзгертудің рұқсат етілген нұсқаларын анықтаңыз.
7. Ландшафтық құрылыс объектісінің архитектуралық және көлемдік-жоспарлау шешімдерінің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеуді жүргізу.
8. Ландшафтық құрылыс объектісінің архитектуралық және көлемдік-жоспарлау шешімдерін негіздеу және олар бойынша техникалық-экономикалық негіздемелерді ұсыну.
9. Жобалық құжаттаманы және жоба бойынша презентациялық материалдарды ресімдеу үшін ландшафттық-архитектуралық жобалауды және компьютерлік модельдеуді автоматтандыру құралдарын пайдалану.

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасы заңнамасының және нормативтік құқықтық актілердің, ландшафттық-сәулеттік жобалау саласындағы және сабақтас салалардағы, оның ішінде абаттандыру және көгалдандыру саласындағы нормативтік техникалық және нормативтік әдістемелік құжаттардың талаптары.
2. Ландшафттық-архитектуралық жобалау бойынша халықаралық нормативтік техникалық құжаттардың талаптары және оларды қолдану ерекшеліктері.
3. Ландшафттық құрылыс нысандарының әртүрлі түрлеріне қойылатын әлеуметтік, функционалдық-технологиялық, эргономикалық, эстетикалық, экологиялық және экономикалық талаптар.
4. Ландшафттық сәулет дизайнының негізгі құралдары мен әдістері.
5. Авторлық ландшафттық және сәулеттік көркемдік дизайнды ұсынудың шығармашылық әдістері.
6. Архитектуралық композицияның негіздері, ландшафттық ортаны визуалды қабылдаудың функционалдық негіздері мен заңдылықтары.
7. Топырақтану, Гидрология, дендрология және урбоэкология негіздері.
8. Ландшафттық құрылыс объектілерінің көлемдік-кеңістіктік, экологиялық, конструктивті, инженерлік шешімдері мен пайдалану қасиеттерінің өзара байланысы.
9. Ландшафттық құрылыс объектісінің құрылымдық шешімдерін есептеу және жобалау негіздері.
10. Ландшафттық сәулет объектісінің қоршаған орта қасиеттерін жобалау принциптері
11. Ландшафттық сәулет объектілерін Жобалауда қолданылатын негізгі құрылыс материалдары, бұйымдары мен конструкциялары, олардың техникалық, технологиялық, эстетикалық және пайдалану сипаттамалары.
12. Ландшафттық сәулет объектілерін құруда қолданылатын Құрылыс және монтаждау жұмыстарын өндірудің негізгі технологиялары.
13. Жасанды ландшафттарды бейнелеу және модельдеу әдістері.
14. Ландшафттық дизайн шешімін білдірудің негізгі әдістері, соның ішінде графикалық, макет, компьютерлік, ауызша, бейне.
15. Ландшафттық сәулет объектілерін жобалау және салу кезінде жобалау шешімдерінің техникалық-экономикалық есептеулерін жүргізу әдістері.
16. Ландшафттық сәулет объектілерінің жобалық шешімдерінің техникалық-экономикалық есептеулерін жүргізу кезінде ескерілетін техникалық-экономикалық көрсеткіштердің құрамы.
17. Ландшафттық сәулет объектілерінің жобалық шешімдерін келісу тәртібіне Қазақстан Республикасы заңнамасының және нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік техникалық және нормативтік әдістемелік құжаттардың талаптары.
18. Ландшафттық сәулет объектілерінің жобаларын әзірлеу кезінде жобалық жұмыстардың көлемі мен мерзімдерін есептеудің күнтізбелік желілік жоспарлау әдістері, нормалары мен әдістемелері.
19. Автоматтандырылған жобалау әдістері, жобалаудың негізгі бағдарламалық кешендері, компьютерлік модельдеу, жобаланған Ландшафттық сәулет объектілерінің сызбалары мен модельдерін жасау.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

<p>Дағды 3: Ландшафттық сәулет объектілеріне жобалау құжаттамасының бөлімін өзірлеу үшін жобалау алдындағы зерттеулер жүргізу және деректерді дайындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бастапқы деректердің түрлері мен көлемдерінің, ландшафттық құрылыс объектісін жобалауға арналған тапсырма деректерінің және Ландшафттық сәулет объектілеріне арналған жобалық құжаттама бөлімін өзірлеуге арналған тапсырма деректерінің белгіленген талаптарға сәйкестігін анықтау. 2. Бастапқы деректердің, ландшафттық құрылыс нысанын жобалау тапсырмасының деректерінің және Ландшафттық сәулет нысандарының жобалық құжаттама бөлімін өзірлеуге арналған тапсырма деректерінің сапасын талдау. 3. Ландшафттық сәулет нысандарының жобалық құжаттама бөлімін өзірлеу үшін қосымша деректерді жинаудың құралдары мен әдістерін анықтаңыз. 4. Бастапқы рұқсат беру құжаттамасы негізінде жобалық құжаттаманың ландшафттық бөлімін өзірлеу үшін қосымша деректерді жинауды бақылауды жүзеге асыру. 5. Ландшафттық сәулет объектілеріне жобалық құжаттама бөлімін өзірлеу үшін қосымша зерттеулер мен инженерлік ізденістердің құрамы мен көлемін анықтау. 6. Техникалық тапсырмалар жасау және қосымша зерттеулер мен инженерлік ізденістер жүргізу нәтижелерін қабылдауды жүзеге асыру. 7. Ұқсас ландшафттық құрылыс нысандарын жобалау, салу және пайдалану тәжірибесіне талдау жасау. 8. Ландшафттық құрылыс объектісін жобалауға және бастапқы рұқсат беру құжаттамасы негізінде жобалық құжаттама бөлімін өзірлеуге тапсырмалар өзірлеу.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ландшафттық құрылыс объектілерінің негізгі түрлеріне қойылатын техникалық және технологиялық талаптар, соның ішінде жобаланатын ландшафттық құрылыс объектісінің функционалдық мақсатымен және ландшафттық құрылыс учаскесінің ерекшеліктерімен анықталатын талаптар. 2. Анықтамалық, әдістемелік және рефератты қоса алғанда, Ландшафттық сәулет дизайнындағы ақпаратты алудың негізгі көздері мен талдау әдістері. 3. Топырақтану, Агрохимия, гидрология және урбоэкология негіздері, сәндік өсімдіктердің өсуі мен дамуы үшін оңтайлы топырақ-гидрологиялық жағдайларды қамтамасыз ету. 4. Ландшафттық сәулет объектісін жобалау үшін зерттеу түрлері мен әдістері. 5. Ландшафттық сәулет объектісін жобалау үшін бастапқы деректерді дайындау барысында қосымша зерттеулердің нәтижелерін жүргізу және ресімдеу тәртібіне нормативтік әдістемелік құжаттардың талаптары. 6. Ландшафттық жобалау саласындағы инженерлік ізденістерді ұйымдастыру, жүргізу және есеп беру материалдарын ұсыну үшін заңнама мен нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік техникалық және нормативтік әдістемелік құжаттардың талаптары. 7. Ландшафттық құрылыста жобалау жұмыстарының базалық бағаларының анықтамалықтарын (жинақтарын) пайдалануды көздейтін әдістерді қоса алғанда, жобалау құжаттамасын өзірлеу құнын айқындаудың негізгі әдістері. 8. Күнтізбелік желіні жоспарлау әдістері, зерттеу жұмыстары мен инженерлік ізденістердің көлемі мен мерзімдерін есептеу нормалары мен әдістемелері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Ұқыптылық Күйзеліске тұрақтылық Жұмысқа кәсіби көзқарас Аналитикалық ойлау жүйесі Циклдік режимде жұмыс істеу қабілеті Қарым-қатынас	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Бағбан

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

12. Мемлекеттік органның атауы:

13. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті, Комитеттің ведомстволық бағынысты ұйымдары, жұмыс тобы

Жоба жетекшісі:

С.Ж. Курмангожина

E-mail: snip.07@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (705) 120 21 39

14. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

16. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

17. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 2, 2023 г.

18. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2026 г.